

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Péntek, 1935. november 22
261. szám.

A mi feladataink

Az Aradi Közlöny számára írta:

Tarnóczy Lajos,
aradi református lelkész

A két év óta felkavart aradi református egyházban az építő és alkotó munka ideje következett el. Az élet kényszerítő parancsa az, hogy meddők és tétlenül nem heverhetnek azok az erők, amelyek érvényesülni akarnak és nem maradhatnak megoldatlanok azok a kérdések, melyeket a mai kor dobott felszínre. Ezeket a feladatokat akarom ezen a helyen megismertetni azért, mert ezek megoldásában és megvalósításában látom lelkészi működésem legközelebbi célját.

Legelső ezek között az egyház vezető testületének, a presbitériumnak újjászervezése. Érzem a nehézségeket, amelyek ezzel fölmerülnek, de nem térhetünk ki előle és nem halaszthatjuk továbbra. A presbitérium tagjai közül többek megbízatása lejárt, néhány tag elhalt, mások érdektelenek az egyházi ügyek iránt. Minden tisztelem az idős, érdemes régi tagokkal szemben, de egyetemes egyházi érdek, hogy a presbitériumba fiatalabb, tevékeny, új erők is kerüljenek, akiknek fiatalos hevülete lendítő ereje legyen az egyházi ügyek vezetésének. Különös figyelmet kívánok szentelni arra, hogy az új presbiterek között a telepek reformátussága is képviseletet találjon, aminek hiánya eddig a presbitérium összetételével szemben sok panaszra adott okot. A presbitérium újjászervezésével szorosan összefügg egyházi életünk két nagyjelentőségű szervének: a nő- és férfiszövetség működésének megindítása is. Mindkettőt csaknem megbénították a választási küzdelmek. A nőszövetségben sajnálatos szakadás állott elő, ami az oly szépen megindult munkát félbeszakította; a férfiszövetség maga vont be vitorláit a pártoskodás viharai alatt. Minden erőmmel arra törekszem, hogy mindkét egyesületben a vezetőség eljónnan való választásával és a régi bántások elfelejtésével a békeség és szeretet álljon vissza.

Második feladat az egyházi adózás reformja. Az az ideális felfogás, amely önkéntes adakozásra építette rá az egyház fenntartását, nem vált be. Olyan súlyos terhek nehezédtek az egyházra, amelyeket az önkéntes tehervisselés vállalása idején még nem ismertek. A lelkészi díjlevél emelése, a lelkészi nyugdíjhoz való hozzájárulás vállalása, a gondnoki iroda felállításának csaknem 80.000 lei új terhet jelentettek. Ezzel szemben az áldozatkészség megcsappant, a kereseti lehetőség megromlott és bántó egyenlőtlenségek következtek be, ami sokak adakozó kedvét lehűti. Ezért vissza kell térnünk arra a törvényes alapra, amely szerint megállapítandó, progresszív adókulcs alkalmazásával a valódi vagyon és jövedelem után vettessék ki a tényleges szükségletek fedezésére megkívánt egyházi adó. Szükséges ez annyival inkább, mert csak így kaphatjuk meg a kényszerítő erőt, a végrehajtást, a mulasztókkal szemben. Tudom, hogy milyen nehéz kérdés ez, erkölcsi és hittestvéri alapon álló testületünknek, de a vállalt feladatokat csak ilyen eszközökkel tudjuk megoldani.

Harmadik kérdés a telepek vallás-erkölcsi gondozásának ügye. A viszonyok változása Európaszerte a városok lakosságát felduzzasztotta és a régi városok körül mindenütt új városrészek keletkeztek. A síkságon fekvő Aradon egyenesen hatalmas arányokban bontakoztak ki ezek a telepek. Idejöttek a beköltözők, ideszorultak a nyugdíjasok, az üzleti alkalmazottak és gyári munkások. Ez a körülmény hozta magával, hogy minden egyház utánna ment hiveinek és a telepeken mindenütt templomokat épített. Reformá-

Katonai szankciókat és blokádot terveznek Londonban Olaszország ellen

Ugyanakkor újabb béketárgyalások kezdődnek Párisban

Kétnapos harctéri vendégszereplés után a négus visszarepült az abesszin fővárosba

A megindult abesszin ellenoffenzíva első napja máris eredményt hozott.

Ayelu herceg csapataival tegnap az északi hadszíntéren átkelt a Setit folyón, benyomult Eritreába, ahol rövid küzdelem után áttörte az olaszok védővonalát, majd jóval a vonal mögé vonult, elvágta az olasz védővonalat a hadtáptól

és ezzel jelentős károkat okozott az olaszoknak, akiknek tetemes emberáldozataik is voltak. Este Ayelu herceg csapatai az időközben felépített hídron visszavonultak a Setit folyó balpartjára. Az abesszin ellenoffenzíva Geralta tartományban is sikerrel járt, amennyiben sikerült ott az olasz előnyomulást feltartóztatni. Az olaszok a tegnapi napon mindössze arra szorítottak, hogy Makaletoól délre repülőrajokat küldtek, amelyek gyilkos bombázást kezdtek, de nem sok kárt okoztak, mert az abesszinek természetes fedezékekben találtak védelmet. A gyilkos légbombázások az az eredménye, hogy az abesszin csapatok lassabban vonulnak fel. Az abesszinek a Takazze folyón való átkelést is megkísérelték. Az abesszin csapatok üres benzines hordókból hidat akartak verni. Kétszeri próbálkozásuk eredménytelen maradt, a harmadik kísérletezésüknek sikerült nagyobb osztagoknak átkelni a folyón és megvetni lábukat az északi parton.

tus egyházunk eddig ezen a téren nagyon keveset tett, pedig hiveink jelentékeny és hitében legjobban veszélyeztetett része él itt. Köztudomású tény, hogy a város belsejében élő, elfoglalt lelkész alig tehet valamit a telepen lakó hiveket veszélyeztető áramlatok ellensúlyozására és a lelki élet ápolására. Legsürgősebb feladatunk, hogy minden telepen, ahol református hiveink nagyobb számban élnek, külön imaházat vagy magyar otthon állítsunk, amely tűzhelye legyen telep lakosságunk vallásos és kulturális életének. A Gradiste-telepen ilyen céloktól vezetve már vettünk egy házat és felket, de a gai-hiveinket sem hagyhatjuk el, ahol szép ajánlatok is vannak erre a célra. Akár a város, akár egyesek támogatásával haladéktalanul meg kell ezt a munkát kezdenünk, mert a telepek lakossága ma holnap elvész egyházunkra nézve.

Itt van továbbá sok águ belmissziói munkánk egyesítése, egy fedél alá hozása a középpontban építendő gyülekezeti házban. Jelenleg nincs megfelelő otthona egyik szervünknek sem. A nőszövetség, férfiszövetség, ifjúsági egyesületek hely nélkül állanak. Ennél a pontnál az Údv Hadsereg-

Addis Abebában szigorúan titkolják a négus tartózkodási helyét. A császár állítólag Nasibu herceg főhadiszállásán, Hararban, vagy Dzsidszigában tartózkodik.

Az abesszin kormány tegnap hosszú jegyzéket intézett a Népszövetség főtítkárságához. A jegyzékben az abesszin kormány tiltakozik a szankciók kérdésével kapcsolatos olasz jegyzék ama megállapítása ellen, hogy az abesszin lakosság egyrésze meghódolt az olaszoknak. Gugsu herceg hódolt meg csupán, állapítja meg a jegyzék — és többen azért csatlakoztak hozzá, hogy az olasz haderő le ne gázolja őket. A jegyzék bejelenti, hogy abesszin részről nem kezdődött még komoly védekezés. Az abesszin kormány tiltakozik az ellen is, hogy a konfliktust haditérképek alapján rendezzék és bejelenti, hogy az abesszin nép utolsó csepp véréig védekezik a támadó ellen és ebben a küzdelemben számít a Népszövetség támogatására.

Veszélyben a francia érdekek

A djibuti-i kereskedelmi kamara a francia gyarmatiügyi minisztériumhoz táviratot intézett, amelyben utal arra a lehetőségre, hogy az olasz csapatok benyomulhatnak a francia befolyást és érdekeket érintő abesszin területekre is. A távirat felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy az angolok

nek (Salvation Armeé) és az Ifjúsági Keresztényen Egyesületek (Y. M. C. A.) hatalmas palotáira gondolkod, amelyek kebelében otthon találnak az intézmény munkásai és eszközei. Az aradi református egyház sem nélkülözheti ezt az otthonot, amely összegyűjti és összefoglalja a most szétszórt és hajléktalan egyházi és vallásos alakulatokat. Minden törekvésünk az, hogy mielőbb legyen Aradon is — a nyugati nagy városok példája szerint — az egyház társadalmi munkáinak alkalmas hajléka.

Végül — úgy érzem — hogy az aradi református egyház sem nélkülözheti a helyi egyházi sajtóorganumot, a vallásos néplapot. Az a célom, hogy lehetőleg minden református vallású család asztalára minden vasárnapra odakerüljön az „Aradi Református Ujság”, amelyből az egyházi élet minden mozzanatáról kellő tájékozódást szerezzenek hiveink. Enélkül nem is végezhet ma már kielégítő munkát sem az egyház, sem a lelkész.

Ezekben, illetve ezeknek a feladatoknak mielőbbi megvalósításában látom lelkészi működésem legközelebbi feladatait. Ezekhez kérem hittestvéreim áldozatos támogatását és segítő szeretetét.

Zeila, vagy Assab kikötőjét ajánlják fel Abesszinia tengeri kijáratául. A kamara megállapítja, hogy Djibuti nem élhet meg a mögöttes abesszin területek és az etiopiaiakkal való kereskedelmi együttműködés nélkül, mert ha Djibutit szabad kikötőnek nyilvánítanák, ezáltal a francia érdekek veszélybe kerülnének.

Párisi jelentés szerint Laval miniszterelnök tegnap fogadta Clark angol nagykövetet, aki bemutatta neki az Olaszországnak küldendő angol válaszigyzék szövegét. A francia és angol jegyzéket péntek este hozzák nyilvánosságra. Beavatott körökben úgy tudják, hogy

Laval és Clark megbeszélésén szó esett egy olyan tervezetre vonatkozó angol-francia kezdeményezésről is, amely az olasz-abesszin viszály békés elintézésére lehetőséget nyújt.

Az Olaszország elleni büntetőszankciók életbeléptetése után tegnap újból kezdetüket vették a diplomáciai tárgyalások, amelyek célja: az olasz-abesszin viszályt békés megoldás felé terelni. A Le Journal úgy tudja, hogy Franciaország és Anglia újabb javaslatot készítenek az olasz-abesszin probléma megoldására vonatkozólag. A két állam már a legközelebbi napokban tárgyalásokat kezd Olaszországgal a módosított javaslatok elfogadása és a háború megszüntetése érdekében. A Petit Journal szerint Olaszország a gazdasági megtorlások nyomása következtében szívesen veszi az új tárgyalásokat. A tárgyalások alapjait azok az elvek képezik, amelyeket a Népszövetséghez intézett beadványban Van Zeeland körvonalazott. Londoni hírek szerint Olaszország tisztában van azzal, hogy ha a gazdasági és pénzügyi szankciók eredménytelenek maradnának, feltétlenül sor kerülne a katonai jellegű intézkedésekre és az olasz kikötők blokádjára.

Az abesszinek áttörési kísérlete

Párisból jelentik: Az érdeklődés előterébe ismét a béke létrehozására megindult tárgyalások léptek. Mint ismeretes, angol és francia részről egyszerre kezdeményezték a békés kibontakozásra irányuló újabb megbeszéléseket. Clark angol nagykövetnek Laval francia miniszterelnöknél tett tegnapi látogatását nagyon fontos lépés követte. A látogatás után ugyanis a nagykövet azonnal érintkezésbe lépett a londoni külügyi hivattal és kérte Peterson abesszin szakértő azonnali Párisba küldését, Peterson a reggeli órákban érkezett meg a francia fővárosba és nyomban megkezdte az abesszin-olasz viszály ügyében a tárgyalásokat.

Rómából jelentik: Ugy az olasz, mint az angol lapudósítók azt jelentik, hogy Makalától délre nagyarányu abesszin csapatössze-

vonások történnék. Valószínűnek tartják, hogy az abesszinek Buja és Antalo között megkísérik az olasz arcvonal áttörését

Addis Abebából jelentik: A császár

Ujabb zavargások Kairóban

— Angol parancsnok a szuezi csatornánál —

Kairóból jelentik: Az egyiptomi arab lapok előre megállapított terv szerint tegnap 24 óras sztrájkot tartottak. A kereskedők legnagyobb része csatlakozott a sztrájkhoz és nem huzta fel fizete redőnyét. A nacionalista diákság körében nagy izgalom uralkodik és a vezetőség elhatározta, hogy

a Népszövetséghez tiltakozó küldöttséget meneszt

és felszólítja a pártokat a sürgős együttműködés megteremtése érdekében.

Kairóban fokozódik a nyugtalanság. Tegnap több helyen tüntetést kíséreltek meg, de a rendőrség a tömeget mindenütt szétoszlatta.

Az angolok folytatják katonai intézkedéseiket és

a Szuezi csatorna parancsnokát felmentették és angol parancsnokot küldtek helyébe.

Tegnap minisztertanácsot tartottak Nasim pasa miniszterelnök elnöklétével, hogy megvizsgálják a rendzavarások által előállott helyzetet. Javaslát hangzott el a rendőrség elleni vizsgálat megindítására, mert állítólag a halálos áldozatok száma azért oly nagy, mert a rendőrség nem járt el kellő tapintattal a lázongó tömeg szétoszlatásakor. A minisztertanács elrendelte, hogy a jövőben a tüntető tömegek ellen löfegyvert alkalmazni tilos.

Kairóból jelentik: Egyiptomban ma az angolelleses tüntetések áldozatainak emlékére nemzeti gyásznapot tartottak. A kereskedők lehúzták redőnyeiket és az utcákon a diákok felvonulásokat rendeztek. A Nemzet Háza előtt kisebb összeütközésre került sor. A rendőrök háromszor a levegőbe lőttek. Egy tüntető súlyosan megsebesült. Ötvenet letartóztattak. Később a tüntetések kiújultak. Alexandriában az angol hajóhad szokatlanul nagyarányu hadgyakorlatot tartott.

Elkészült a devizamnesztiáról szóló rendelet

December elsejétől megszűnik a délutáni hivatal a minisztériumokban — Nem lesz tisztviselő-leépítés, vagy fizetés-csökkentés

Megszigorítják a szakkereskedelem ellenőrzését

Bucurestiből jelentik: A mai nap döntő jelentőséggel bír a külkereskedelmi rendszer megváltoztatására megindult tárgyalások szempontjából. Előreláthatólag holnapra létrejön a megegyezés, amely elsősorban a jelenlegi pénzügyi stabilitásra lesz tekintettel.

A jövőben bizonyos vonatkozásokban a devizakereskedelem nagyobb szabadságokat élvez, viszont a szakkereskedelem ellenőrzése szigorubbá válik

és megmarad továbbra is a Jegybank hatáskörében.

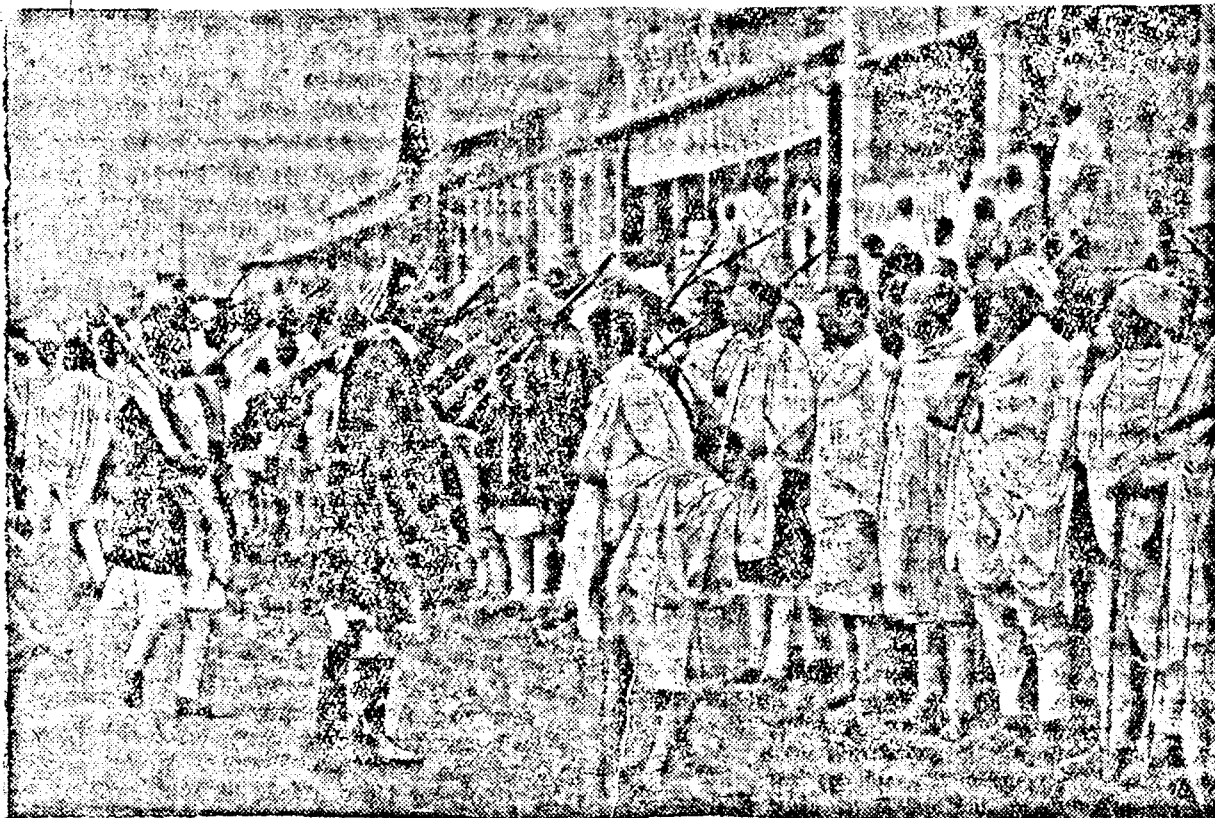
Antonescu pénzügyminiszter egyébként november 25-én Párisba szándékozik utazni, feltéve, ha addig létrejön a francia-román megállapodás. A tárgyalások nehézkesen haladnak, mert a francia kiküldöttek csak lépésről-lépésre hajlandók elfogadni a román

kormány álláspontját.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium most készítette el a valutáris kihágásokról intézkedő közkegyelmi rendeletet. Mivel törvényjavaslatot, amely szerint mindama importőrök, akik külföldi árutartozásaik és esedékségeik fedezésére a külkereskedelmet szabályozó rendelet értelmében meg nem engedett forrásokból származó devizákat használtak fel, közkegyelemben részesülnek, ha a törvény életbeléptetésétől számított 30 napon belül közlik az illetékesekkel illegális módon történt fizetéseiket.

Az egyes szakminisztériumokban egyébként folytatódik a közigazgatás egyszerűsítésére megindult munka. Az igazságügyminisztérium után a belügyminisztériumban dolgozik egy bizottság, amelynek feladata a minisztérium ügyvitelének egyszerűsítése. Takarékosági okokból az a terv merült fel, hogy december elsejétől kezdődőleg a minisztériumokban megszüntetik a délutáni munkát, hogy ilyen módon tüdőanyagot és villágítást takarítsanak meg. Ennek ellenében reggel egy órával meghosszabbítanák a munkaidőt. Azokkal a hírekkel kapcsolatosan, mintha a nagy „összhangbáhozatal” során fizetésleszállítás következne, a Lupta a belügyminisztériumból nyert értesülésekre hivatkozva azt írja, hogy szó sincs fizetésleszállításokról. A lap szerint a közigazgatás egyszerűsítése során kimutatás készül az egyes szolgálatoknál feleslegként szereplő tisztviselőkről, akiket más szolgálatokhoz osztanak be, ahol tisztviselőhiány mutatkozik. Ilyen módon elkerülők a leépítéseket.

Az angol sajtó híradása szerint, a közelmúlt napokban Manchesterben értekezletet tartottak azok az angol kereskedelmi cégek és vállalatok, amelyek romániai hitelezőkként szerepelnek az angol piacon. Miután az ülésen hozott határozatokat a manchesteri kereskedelmi és iparkamara is magáévá tette, ez a kamara az angol kereskedelemügyi minisztériumhoz fordul, hogy az angol kormány a legerélyesebben járjon el a román kormányval, annak érdekében, hogy a 44 százalékos felár életbeléptetése előttről származó kötelezettségek javára szüntesse meg a 44 százalékos felár érvényét.

Abesszin népielkelők előkészületei a tervezett nagy ellenoffenzívára Dzsidszsigában

Még mindig ismeretlen a méreg, amellyel öngyilkos lett dr. Vajda Iván

Menthetetlennek látszik a kitűnő aradi jogász állapota — Mit mond az öngyilkos ügyvéd fivére az öngyilkosság motivumairól

Mélyszéges megdöbbenést és részvétet keltett városszerte dr. Vajda Iván tragikus öngyilkossága. A közismert aradi jogász tragédiája nemcsak kizárólag az övé, hanem a hozzátartozóié is. Az öngyilkos ügyvéd édesanyja, özvegy dr. Vajda Istvánné és testvére ugyanis, mint megírtuk, hosszabb idő óta Budapesten voltak látogatóban és sejtelmük sem volt arról, hogy Vajda Iván dr. öngyilkossági tervvel foglalkozik. Özvegy Vajdáné és leánya másik fiának, Vajda István cluji tisztviselőnek a társaságában ma délelőtt utazott haza Aradra. Vajda Istvánt az aradi rokonok telefonon értesítették a szörnyű tragédiáról, a 76 éves idős uriasszonynak utazás közben csak azt mondták meg, hogy fia beteg.

Kepzelhető a drámai jelenet, amikor özvegy dr. Vajda Istvánné Aradra érkezve, megtudta a szörnyű valóságot: hogy fia élet és halál között vergődik a kórházi különszoba ágyán.

Az idős uriasszony fia és leánya társaságában kétségbeesetten sietett a kórházba és ettől kezdve el sem mozdult többé fia betegágya mellől.

Alkalmunk volt beszélni az öngyilkos ügyvéd fivérével, Vajda István tisztviselővel, aki könnyektől elcsukló hangon ezeket mondotta:

— Ugy hatott rám az öngyilkosság híre, mint valami villámcsapás. Chujon élek, tehát meglehetősen távol Aradtól, fivéremmel csak levélileg érintkeztem. Tudtam ugyan, hogy fivérem súlyos gondokkal küzd, de arról sejtelmem sem volt, hogy ilyen szörnyű elhatározáshoz jutott. Éppen a napokban kértem tőle levélileg valami felvilágosítást, de választ nem kaptam rá. Különben egy nap előtt felutaztam Budapestre, hogy hazakisérjem ott-tartózkodó édesanyámat és fivéremet. Budapesten ma reggel telefonon értesítettek a szörnyű hírről, édesanyámnak és nővéremnek azonban csupán a határhoz érve mondtam meg, hogy fivérem beteg.

Az orvosok reménytelen küzdelme

Özvegy Vajda Istvánnénak csak a délután folyamán adták tudtára, hogy voltaképpen egy szomorú öngyilkossági tragédiáról van szó.

Az öngyilkos ügyvéd betegeskedő nővére előtt azonban továbbra is titokban tartották az esetet.

A csütörtökön délelőtt megtartott orvosi konzilium lesújtó eredménye szerint alig van remény felgyógyulására. Dr. Pescariu Ioan főorvos, a belgyógyászati osztály vezetője, továbbá dr. J. Kerekes Rózsi, dr. Németh István és dr. Lutfvák orvosok mindent elkövetnek, hogy az életunt ügyvédet megmentseék, eddig azonban minden fáradozásuk hiábavaló volt. Tegnap este 11 óráig dr. Németh István

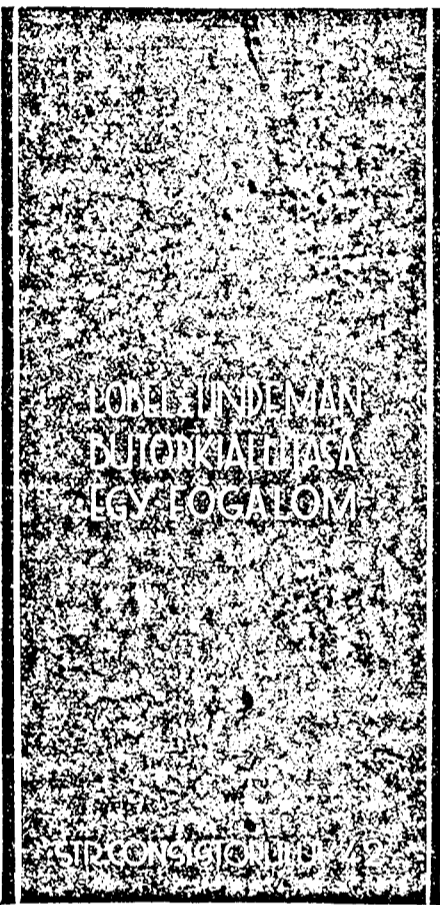
16 injekciót adott az ügyvédnek, hogy szívműködését erősítse és azóta is minden két órában kapott egy-egy injekciót.

Súlyosbitja a helyzetet az a körülmény, hogy még nem sikerült megállapítani, milyen mérget vett be az öngyilkos, mert az első feltevés, hogy morfiummal akart végetvetni életének, ma reggelre megdőlt, miután az ilyen esetben szokásos pupillaszűkülés elmaradt.

Valószínűnek látszik, hogy dr. Vajda Iván veronált, vagy luminált vett be.

Dr. Pescariu Ioan utasítására a beteg vizeletét kémiai vizsgálat alá vették és az analízis meg fogja állapítani, hogy az ügyvéd milyen mérget használt. A reggeli órákban légzési nehézségek is felmerültek és gyakran megtörténik,

hogy fél percen keresztül teljesen megszűnik a lélegzéstétel, ami szintén kedvezőtlenül befolyásolja a helyzetet. Az érverés ugyancsak komoly aggodalomra ad okot, mivel mindössze 76—80 percenként. Az általános orvosi vélemény szerint dr. Vajda Iván menthetetlen.

Halálos szerencsétlenség érte Kemál Atatürk fogadott leányát

Mi történt a Páris—Calais közötti expresszvonaton? — Hátgerinctörést szenvedett a viruló szépségű fiatal leány

Párisból jelentik: Atatürk Kemál török köztársasági elnök fogadott leánya a páris—calaisi expressz egyik kocsijából kiesett. A súlyosan sérült leányt az amiensi kórházba szállították, ahol néhány óra múlva ki-

KEMÁL PASA

szenvedett. A török köztársasági elnök, Defra nevű fogadott leánya vasuti katasztrófájának részleteit egyébként teljes homály fedi. Az állítólagos leánya Angliából volt visszatérőben. Amikor a calais—párisi gyors Amínes pályádván áthaladt a szerda délutáni órákban, 5 és 6 óra között az egyik kocsiból kiesett egy elegánsan öltözött, fiatal

és a katasztrófa minden percben bekövetkezhetik.

Dr. Vajda Iván állapotára vonatkozólag beszéltünk dr. Németh kórházi osztályorvossal, aki egészen reggelig kezelte az öngyilkos orvost. Németh dr. elmondotta, hogy amikor Vajda Iván dr.-t a kórházba behozták, ugyszólván a halál szélén volt már. Az egész éjszaka folytatott intenzív kezelés, a kétóránként beadott injekciók, továbbá a mesterséges légzési kísérletek következtében az öngyilkos ügyvéd állapota reggelig lényegesen javult.

A délelőtt folyamán azonban további javulás nem következett be és úgy dr. Pescariu Ioan főorvos, mint dr. J. Kerekes Rózsi osztályorvos pesszimistlikur san nyilatkoztak.

A beteg eszméletét sem délelőtt, sem a délután folyamán nem nyerte vissza és táplálékot sem vett magához. Kétségtelenül dr. Vajda Iván valami igen erős altatószert vett be rendkívül nagy mennyiségben és ennek az altatószernek a hatása még nem ért véget.

Roszbabbodott dr. Vajda állapota

Megnehezítette az orvosok munkáját, hogy az ügyvéd által bevett mérget máig sem ismerik. Dr. Vajda Iván lakásának éjjeliszekrényén egy csésze teát találtak,

amelyben szemmel láthatólag valami anyag van feloldva. Az íróasztalon pedig a rendőrségi tisztviselők egy üres papiroszacskót találtak. Ugyilátszik ebben volt az a poralaku altatószer, amit az ügyvéd a teába kevert és ezután a teát felhajtotta. A teát átadták a vegyvizsgáló intézetnek, vizsgálat végett. A rendőri nyomozás azt is kiderítette, hogy az ügyvéd a mérget még ágyban fekvé vette be. Ezután írta meg a bucsulevelet, amelynek zűlőit sorai már a mérge hatására utalnak. Azután ezébe iuthatott egy megirandó levél, az íróasztalhoz támo lygott, a levél megírásához azonban már nem volt ereje, mert a mérge működni kezdett.

Dr. Vajda Iván állapotában, mint értesülünk,

délután négy órától kezdve lényeges rosszabbodás állott be

és az orvosok minden reményt feladtak.

Lindbergh ezredes uj rakéta-repülőgépe

New-Yorkból jelentik: Lindbergh ezredes új rakétarepülőgép konstruálásán dolgozik, amely néhány másodperc alatt 1300 kilométeres óránti sebességet ér el. A repülőgép 12,000 méter magasságban a sztratoszféra ritka levegőjében még nagyobb sebességgel haladna, majd a hajtóerő automatikusan megszűnne és a gép siklórepüléssel érne földet.

Egy ismeretlen történelmi dokumentum

Brasovból küldött kiáltványt népéhez II. György görög király

„Glücksburg grófja“ néven szállott meg 1924-ben a brasovi „Corona“ szállóban — A görög uralkodó történelmi kiáltványa —

Brasovból jelentik: Szombaton tér vissza II. György király országába, hogy elfoglalja uira trónját. Ebből az alkalomból nem érdektelen megemlíteni azokat a kapcsolatokat, amelyek az uralkodót országunkhoz fűzik. Csak kevesen tudják ugyanis, hogy

1924-ben milyen történelmi jelentőségű francia nyelvű táviratot adtak fel a brasovi postahivatalban. A távirat II. György király kiáltványa volt a görög néphez.

1924. április hetedikén reggel egy közismert brasovi görög nagyiparos a Corona szállóban három szobából álló lakostájt bérelt, — mint mondta — egy ismeretlen üzletfelének. A vendég meg is érkezett Levidis nevű titkárával és komornyikjával, a vendégek könyvbe „Glücksburg grófja“ néven írta be magát. Glücksburg grófja rendkívül udvarias, monoklis, szürke sportruhás fiatalember volt, aki este a szálloda éttermében vacsorázott, majd este kilenc óra tájban francia nyelvű sürgönyt adott fel. Másnap délelőtt pedig eltávozott kíséretével együtt, Simaia irányába. Ugyanaznap délelőtt tizenkettőkor

bombaként csapott le a hír a fővárosban, hogy II. György görög király Brasovból feladta Metakszasz tábornok címére kiáltványát.

A kiáltvány szövegét Solitro marsall, a görög királyi ház minisztere közölte a bucaresti-i angol és francia követekkel, valamint a román külügyminisztériummal. A kiáltvány szövege a következő volt:

Görögök!

Amikor a trónt tragikus körülmények között elfoglaltam, egyetlen érzés vezérelt: hazaszeretetem. Elhatároztam szándékom volt, hogy híven teljesítem mindama kötelezettségeket, amelyeket az ország alkotmánya rám ró s ennek minden ténykedéssel bizonyítékát is adtam s igazoltam azt is, hogy felelték mindama szerencsétlen pártkérdéseknek is, amelyek az ország romlására vezettek. Néhány megtévedt tiszt anarchiát idézett elő, lábukkal tiporták a törvényeket és ebben semmiféle korlátot sem ismertek. Távol állt tőlem a bosszu érzése s ettől tartózkodtam is mindaddig, amíg remélhettem, hogy tartózkodok hasznára válik a görög nemzet érdekeinek. Ami személyemet illeti, nem riadtam vissza semmiféle áldozattól. De amikor a katonai liga az országgal és velem szemben állást foglalt, köztisztelettel visszamentem és idetgenesen nemcsak a politikai jogokat nyomta el, hanem erőszakkal és a felséges nép akarata ellenére az államot alapjaitban forgatták fel, nem maradhattam részese hallgatásommal ama cselekedeteknek, amelyek végeredményben az ország jövőjét veszélyeztetik.

Mindeme kísérletek után hazatértem érzésem parancsolólag lelkiismereti kötelességemre teszi, hogy fennem és hangosan hirdessem: mint a görög alkotmány és a görög nép akaratának őre, tiltakozom a nemzet színe előtt elkövetett bűnök ellen, követelem királyi jogaimat és kötelességemet, azoknak szabad gyakorlását, úgy, ahogy az alkotmányban le van fektetve.

Követelem, hogy küldetésemét egész teljességében betölthessem, mivel ezt pártatlanul és az eltávolítottak jó utra tértésére akarom fordítani, hogy visszaállíthassam a békét és az egyetértést az összes görögök között.

Az én erősségem a nép szeretete, az egész görög népé, amelynek alkotmányos királysághoz és a nemzeti tradíciókhoz való ragaszkodását ismerem.

A távolból, lelke mélyéből fakadó vá-

tozhatatlan szeretetem kifejezését küldöm. A mindenható Isten, aki annyi megpróbáltatásban szenvedő hazánk felett örökös, fenntartja azt tartand és meg vagyok győződve, hogy Görögország, amely sohasem tűrte az zsarnokságot és hazafiasságban mindig első helyen állott, meg fogja találni hitét a jövőben is.

Brasov, 1924. április 7.

II. GYÖRGY.

Belföldön a kiáltvány elküldésének kínos következményei voltak. A kormány szerint György király kihasználta a királyi család és a kormány távollétét, valamint azt a hibát, amelyet a kormány azáltal követett el, hogy elfelejtette a postavezérszolgálatot értesíteni a király szándékáról.

A kiáltvány elküldése révén a kormány kínos külpolitikai helyzetbe került.

Görögországban a kormány elkoboztatta azt a kiáltványt, amelynek szövegéről csak néhány bennfentes királypárti vezető értesült.

A népszavazást megtartották. Athén és Pireusz 80 százalékban a köztársasági állampárt mellett foglaltak állást. 1935. őszén ugyanekkorra százalékban bizonyultak királypártiaknak.

György király egyideig itt élt, azután Londonba költözött. Ott érte a népszavazás előrelátható eredménye. Erzsébet királyné megvásárolta a banloci gróf Karácsonyi Jenő máltai lovag tulajdonát képező uradalmat és az év legnagyobb részét Banlocon tölti. György király most, tizenegy és fél éves kiséssel ugyan, de mégis visszakerült Athénba. Viszont aki Görögország dinasztiajának történetét és a görög nép szociális állapotait ismeri, nem merne megesküdni, hogy a görögök a restaurációval pontot tettek belviszályaikra.

Szerdán hirdetik ítéletet a nagyarányú pecicai sertéscsempészési bűnpörben

Véget értek a védőbeszédok — Gitta helyettes főügyész replikája

Csütörtökön délelőtt folytatták a pecicai sertéscsempészési bűnpörben a védőbeszédet. A délelőtt folyamán dr. Gherman Dante, Husszein Ablachim állatorvos védője szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy védence csupán kötelességét teljesítette, ő tett először jelentést az ügyben, ő leplezte le az egészet és nem lett volna szabad a vádlottak padjára kerülnie. Ezután a jogi körülményeket fejtegette, majd az állatorvos felmentését kérte. Utána dr. Petrovici Stefan Iovanas és Miscol védelmében szólalt fel. Kijelenti, hogy Iovanas ellen az Állatexportörök Szindikátusa miatt indítottak halszát és a bűnpört dr. Pop Ion volt alispán inscendálta. Senkinek anyagi kára az ügyből kifolyólag nem volt. Iovanas ellen a vád semmiféle terhelő bizonyítékot produkálni nem tudott és felmentést kért. Ezután dr. Botioc Alexa beszélt, aki az aradi törvényszék második szekciójának egyik ítéletét mutatta be, amelyben hasonló eset miatt vádlottakat felmentett. Kéri a vád képviselőjét, hogy az adott körülmények között vonja vissza a vádat, nyugodt lelkiismerettel teheti meg. Gitta Augustin válaszában kijelentette, hogy semmi olyan körülmény nem merült fel, amely a vád visszavonását indokolta volna. A védők lelkiismeretesen teljesítették kötelességüket és igyekeztek bebizonyítani védencek ártatlanságát, a bíróság feladata elbírálni a bizonyítékokat. Sorbaveszi a védők argumentumait és leszögezi, hogy nem bizonyították be a vádpontok alaptalanságát. Emelt hangon jelenti ki:

Virághagymák

megérkeztek, különféle-fajokban kaphatók.

NEMES GYÜMÖLCSFÁK, RÓZSAK, DISZBOKROK, PALMA és cserepes virágok rutányosan beszerezhetők

WEIL virágüzlet Palatul Neuman

Vendéglő — a tenger alatt

Egy kimustrált tengeralattjárón mutatnak az amerikaiak

New-Yorkból jelentik: Egy ismert new-yorki vendéglős eredeti ötlettel akarja jólmenő üzletét még virágzóbbá tenni. Az amerikai tengerészszövetség egyik árverésén olcsó pénzért megvásárolt egy tengeralattjárót. Kitataroztatta, belülről feldíszítette s egy miniatűr vendéglőt rendezett be a belsejében. Azután hatalmas plakátokon hirdetni kezdte, hogy megnyitotta tengeralatti vendéglőjét.

A minden furcsaság iránt érdeklődő amerikaiak megrohmozták a vendéglős szárazföldi üzemet, hogy megtudják, miképpen juthatnak le a tengeralatti étterembe. Itt aztán kis prospektust kaptak, amelyben a vendéglőtulajdonos részletesen tájékoztatja az érdeklődőket új vállalkozásáról.

A tengeralattjáró minden este tizenegy óra előtt megáll a new-yorki kikötőben, felveszi vendégeit és körülbelül egy mérföld távolságra megy velük. A tengeralatti vendéglőben egyszerre csak tizenhat vendég számára van hely. Noha a luxusétterem állandóan teli van, alig lehet helyet kapni. A ravasz vendéglős úgy rendezte be üzemet, hogy az indulás előtt egy órával lehet a tengeralattjáróra jegyet, illetve helyet biztosítani.

A tengeralatti vacsorára vágyó amerikai snobok aztán már jóval a jelentkezési idő előtt megszálják a vendéglős szárazföldi üzemet, hogy még idejében helyet szerezzenek. A vendéglős egy csapásra két legyet üt: hatalmas pénzeket szed össze a tengeralatti vendéglőben s ezenkívül szárazföldi üzeme is nagyobb a forgalma.

— Szó volt a tárgyalás folyamán bizonyos aláindékokról. Egy bérkocsis kaphat borralót, de egy köztisztviselő nem...

Ujból kéri a vádlottak megbüntetését. Milea dr. cluji ügyvéd ujból replikázik és ezuttal vita keletkezett egy kijelentés körül. A védelem ugyanis arra hivatkozott, hogy a hamis utlevelek használatát is kihágásnak minősíti a törvény, annál kevésbé lehet büncselekmény — egy állatjárat hamisítása, ha meg is történt. Gitta helyettes főügyész leszögezi, hogy sok esetben az utóbbi nagyobb bünygyi fontossággal bír, mire Milea dr. replikájában kijelenti, hogy emberekre vonatkozó iratok nem lehet fontosság szempontjából összehasonlítani állatjáratokkal.

— Hogy mennyivel fontosabb az utlevél, bizonyítja a most Marseilleben folyó királygyilkossági bűnpör — jelentette ki — és ezért még tréából sem szabad ilyen összehasonlításokat tenni.

— Szögezzük le — ugrott fel a helyettes főügyész — hogy először éppen önök tették az összehasonlítást.

Végül befejeződtek a perbeszédok és az utolsó szó jogán a vádlottak szólaltak fel. Husszein Ablachim, Dobai Gábor és Iovanas Trajan sorban felmentésüket kérik és kijelentik, hogy teljesen ártatlanok a terhükre rótt büncselekményekben. Miscol és Gules beismerik tévedésüket, de szintén felmentést kérnek. A bíróság végül szerdára, november 27-ikére tüzte ki az ítéletárdat.

1907—1935

Beszüntette fizetéseit és elbocsátotta összes munkásait a Blériot-repülőgépgyár

A repülés uttörő hőse által alapított világhírű gyár bukása — Blériot önvalloása első kísérleteiről

Párisból jelentik: A világhírű Blériot-repülőgépgyár beszüntette fizetéseit és több ezer munkását elbocsátotta. A gyár a világháború alatt tízezer repülőgépet készített.

Az újabb generáció csak egyszer lehetett szemtanúja annak, hogy mit jelentett valamilyen *Blériot* név és mit jelentett az a teljesítmény, amelyre az aviatikának ez a hőse 1909. július 25-ikén vállalkozott. Az emlékezetes „Cavalcade” című filmnek volt egy jelenete: egy boldog kor boldog családjai, szülők és göndörfürtü gyermekek, kint sétálnak, pihennek, fürdőznek a tengerparton és egyszerre arra lesznek figyelmesek, hogy valami berreg a fejük felett. Minden szem egy irányba szeleződik, egy parányi pontra, amely lassan halovobbodik, valaki mintha intene is belőle. Néma csend, még „eljen” sem tör fel az ajkakon, valaki ugyan bizonytalanul meglobogtatja a kalapját és halkán, de mégis valami különös hangsúllyal, mint aki egy új korszak elindulását jelenti be, csak ennyit mondott:

— *Blériot átrepülte a csatornát...*

A gép valahol eltűnt, leszállt, a tengerpartot ismét a nyüzsgés uralja, de van valami új ezen a képen, valami más légkör, amely azt mondja: *ettől a perctől kezdve változott valamit a világ.*

*

Blériot kísérlete óta nagyot változott a világ. Ki gondolna most rá, világesemények közepette, a La Manche-csatorna hőisére, ha egy szürke, gazdasági vonatkozású hír nem dobna az érdeklődés homlokterébe? Ki emlékszik még valamikor híres vetélytársának, a később Afrikában elhunyt Hubert Latham-nek nevére? Ki emlékszik Blériot kísérletezéseire, amelyek pedig majdnem életét követelték?

Ezeknek a kísérletezéseknek áldozatos és veszélyes voltára rávilágít 1910. augusztus 25-ikén megjelent cikkének néhány mondata:

„1907-ben került ki kezeim közül az első, karcsuformájú monoplán — írja ebben a cikkben. — Mélyszéges megindultsággal kísérleteztem ezzel a géppel, amely már a hatodik volt. Kezdetben futópróbákat csináltam vele. A gép jól szaladt. Ekkor nem tudtam tovább ellenállni. Kell, hogy repüljek. A gép egy borzasztót ugrott. Megvallom: félttem. Magamért is, de még inkább gyermekeimért, akiket otthon hagytam, az asszonyért, aki kétségbeesve nézte próbálgatásomat. Erőtlenjes mozdulattal igyekeztem vissza a földre. A kormány gyenge volt, a tulerős leszállásnál eltört. A motor, amely ennél a készüléknél elől volt, egy fadarab alatt forgott. Ha engedett volna, akkor összetörök. Hosszas kísérletezésem után, december 31-ikén elkészítettem a mérleget. Az eredmény: *problematikus*. A kiadás: 780.000 frank. Ez rettenetes. *És mégis folytatni kell, mert nem lehet másként.* Folytatni kell, mert a győzelem bizonyos, mert számításaim helyesek. Folytatni kell... Megszerkesztettem a XI. számú gépet. Mindent jelentett számomra ez a készülék és én mindent vártam tőle. Nagy siker volt. Etampes-Chevillyben minden jól ment, de ez nem elégített ki. Meg kellett kísérlelni, amit még senki sem mert: *a La Manche átrepülését*. Veszedelemes: az bizonyos. De végre is, igazi francia megoldás: beleugrani a vízbe.

Hogyan lettem aviatikus? Egyszerűen úgy, hogy abba a szerencsés korszakba kerültem, amelyben az Ikarus-legendától kezdve Ader gépéig álmokat szőttek a repülésről. Mi fogjuk megvalósítani az álmokat, de ők, a legenda áldozatai, a hallucinálók, az álmodozók, a kigunyoltak: ők az igazi feltalálók“.

*

Ennek a cikknek megjelenése óta egy negyedszázad telt el. Sok minden történt azóta. Többek között a világháború, amikor *a Blériot-művek tízezer repülőgépet gyártottak*. Aztán Lindbergh repülése. A nagy ausztráliai út, Willey Post utja, amelyek mögött ma már eltörpül a La Manche átrepülése.

Ennek a kornak közlekedési eszköze, egyik legdicsőségesebb és legátközöttebb kelléke a repülőgép. És most az üzem, amely a repülőgé-

peket gyártja, amely a repülőgép első nagy hőisének nevét viseli: *beszünteti fizetéseit*. Olyan ez mintha nemcsak a gyár, hanem a kor, amelynek ez a gép eszköze, *meghalonlott volna önmagával*. Ha a mérleget, az, elmúlt negyedszázad mérlegét összeállítjuk, az eredmény — amint 1910-ben Blériot írta — *problematikus*. Problematikus úgy Blériot szempontjából, mint általános szempontból. Ha a repülőgép mérlegének aktiváit és passzíváit tekintjük, bizonytalanok leszünk, mint az a bizonyos ur a „Cavalcade”-filmen. Ismerjük a passzívumot és mégis kalapot lengetünk. Tudjuk, hogy az a fizetésképtelenség, amelyről most hírt ad a párisi táviró, csak *egyik tétele* a passzívumnak, hiszen a passziva oldalán rengeteg, nem is ezer — hanem, ha a katonai repülőgépek áldozatait tekintjük — százezer és százezer élet szerepel.

Bizonytalanul nézzük a mérleget, a fejünk felett elsurranó repülőgép felé intó kalaplengetés is bátortalan, de tudjuk, hogy egy korban élünk, amelyet az idő-adta helyzeti energiája ragad előre, száguldó iramát megállítani nem lehet és amikor egy pillanatnyi lélegzetvételt veszünk a Párisból érkező fizetésképtelenség hírének, azt érezzük, hogy a tényeket és a valóságot az a mondat adja hűen vissza, amelyet Blériot egy negyedszázada írt le:

— És mégis folytatni kell, mert másként nem lehet... (m. t.)

Mielőtt télikabátját beszerezné,

okvetlen keresse fel

F O R T U N A

női confectio áruházát, Piata Avram Iancu 1.

Kiváló anyag! E'sőrendű kivitel! Legolcsóbb árak!
(Consum és Inlesnirea tag!)

6444

Véres verekedés a rendőrök és tüntető diákok között a budapesti Zeneakadémián

Tovább folynak az antiszemita tüntetések — 35 diákot letartóztattak

Budapestről jelentik: Az antiszemita diáktüntetések ma tovább folytatódtak és mindjobban elfajultak. Délelőtt az egyetem ifjúságának mintegy 500 főnyi csoportja gyülekezett a központi egyetem udvarán, majd tüntető menetben a zeneakadémiára vonultak, ahol rá akarták bírni az ottani ifjúságot, hogy csatlakozzék a mozgalomhoz. Utközben azonban rendőri kirendeltség lepte meg a tömeget, amelyet feloszlattak. Később a diákok kisebb csoportjai ismét összejártak és mintegy háromezren jelentek a Zeneakadémia előtt. Az akadémia igazgatója, minthogy a Zeneakadémia nem bír az egyetemnek autonómiájával, telefonon rendőri segítséget kért.

A rendőrök riadó-autókon vonultak ki és behatoltak a Zeneakadémia palotájába, ahol ekkorra már bevonultak a diákok is. Bent az épület folyosóin verekedés kezdődött, mert a tüntető diákok nem voltak hajlandók eltávozni. A rendőrök gummitokkal verték ki a diákokat, majd az utcán előkerültek a kardok is.

A diákok részéről számos könnyebb és néhány súlyosabb sérülés történt.

Az akadémiáról kiszorított diákok a Király-uccában gyülekeztek és itt folytatták a rendzavarást. Újabb rendőri csapat jelent meg

újabb csete-paté kezdődött. A rendőrök itt 35 diákot elfogtak és ezeket előállították a rendőrségre. Ezek közül 31 diákot azonnal a rendőri büntetőbírószágra állították, ahol fejenként 10 pengő pénzbüntetésre ítélték őket. A műegyetemen szintén voltak zavarárok.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Diákságnak engedélyezel

Az orleansi szüz

Hatalmas történelmi film.

Angela Sallocker — Heinrich George
Gustaf Gründgens

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

James Cagney,
mindenki kedvencének páratlan sikerű filmje

A rend katonái
(«G»-men)

Ann Dvorak, Margaret Lindsay.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Nénetül beszélő film!

A makrancos dáma

Csupa ötlet, igen szellemes vigjáték.

Constance Bennett, Clark Gable.

Jön: a szezon leglátványosabb filmje,
CASINO DE PARIS, Harry WARREN
muzsikájával, Bobby Connolly táncai-
val. **AL JOLSON**, **RUBY KEELER** együt-
tes fellépésével. Premierje holnap,
szombaton a **CENTRAL**-mozgoban.

BENJAMINO GIGLI

a világ legkiválóbb tenoristá-
jának egyetlen fellépése Aradon
a jövő het legnagyobb eseménye!

Minden eddigit felül- **Philips-rádió** rövid-, közép- és hosszú hullámra, kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődőknek be-
mul a legújabb mutatja Koch Dániel, Eminescu 2. Consum és Inlesniretagoknak hat havi hitel

Négyszázezer frankkal akarták megvesztegetni Debonst, hogy „háborus ürügyet” szolgáltatson a marseillei per során

Külföldi politikai személyiségek szerepéről nyilatkozik a párisi sajtóban a tisztségétől megfosztott francia védő

Januárra halasztották a marseillei királygyilkosság bünpörének főtárgyalását

Aix-en-Provenceból jelentik: Megirtuk, hogy a marseillei királygyilkosság perének keddi tárgyalási napján a törvényszék Debons ügyvédet megfosztotta attól a jogtól, hogy a merénylet vádlottait védhesse és egyben a bíróság előtt nyilvánosan elkövetett súlyos fegyelemsértés címén törölték a francia ügyvédek sorából. Debons hosszú beszédben védte magát, de ezzel csak rosszabbította helyzetét, mivel azt a kijelentést szalasztotta ki a száján, hogy ő is könnyen lehetett volna igazságszolgáltatási tisztviselő, de nem akart kilincselni összeköttetések után.

A francia ügyvédi szabályzat szerint Debons egyelőre nem folytathatja ügyvédi gyakorlatát, nem lehet tagja egyetlen francia ügyvédi kamarának sem, ellenben joga van öt napon belül a Semmitőszékhez fellebbezni.

A párisi ügyvédi kamara, amelynek tagja, szintén nem léphet közbe érdekében.

Debons különben a „Jour” című lap tudósítója előtt rendkívül érdekes nyilatkozatot tett. A bíróság ítéletét szerinte az magyarázza: nem akarják, hogy az igazság napfényre jusson. A főtárgyaláson ugyanis szóba akarta hozni, hogy

Sándor király ellen 1934. júniusában is merényletet készítettek elkövetni.

Ő le akarta leplezni azokat az okokat, amelyek miatt a király érkezésekor nem működött kielégítően a rendőri szolgálat. A júniusra tervezett összeesküvésben az „Ustasa”-szervezet nem akart résztvenni. Nem akarták megengedni, hogy a tárgyalás során kétségbevonhatóan okmányokkal igazoljon bizonyos történelmi tényeket. Párisi irodájában kéztízben is felkereste őt két külföldi politikai személyiség, akik

négyszázezer frankot ígértek neki arra az esetre, ha a főtárgyaláson olyan pontokat érint, amelyek a háboru kitörését megkönnyítő momentumokat idéznének elő.

— Közöltem velük — mondotta Debons — hogy nem vagyok hajlandó az ajánlatot elfogadni, amire azt felelték, hogy ilyen körülmények között nem tölthetem be a védő szerepét a főtárgyaláson.

Halálos fenyegetésekben bőven volt részem.

Az ügyvéd titokzatos párisi látogatóiról nem volt hajlandó többet elárulni, kijelentette azonban, hogy a történetek annakidején közölte a párisi ügyvédi kamara elnökével.

— Közellenségnek tekintenek — fejezte be szavait — én azonban maradok és teljesítem kötelességemet.

Debons védő ma délután két rendőrfelügyelő kíséretében megjelent az igazságügyi palotában és aláírta a Semmitőszékhez benyújtott fellebbezését. A rendőrfelügyelők az ügyvédet egyetlen pillanatra sem hagyták magára. Távozóban az ügyvéd az újságírók előtt ismét hangoztatta, hogy ő az ustasa-vádlottak egyetlen védője és nézete szerint a főtárgyalást nem lehet tovább folytatni azon a módon, ahogyan azt tervbe vették.

Aix en Provenceból jelentik: A főtárgyalás mára kitűzött ülését elhalasztották. A Matin munkatársának az itteni fogház főporkolábjára hivatalos titoktartásra való hivatkozással nem volt hajlandó felvilágosítást adni a vádlottak éhségstrájkjára vonatkozólag. Az ügyészségen azonban nem titkolják, hogy

a királygyilkos vádlottak pontosan betartják keddi elhatározásukat és mind a három vádlott folytatja az éhségstrájkot. Nem hajlandók a tárgyaláson sem részt venni

és ha erőszakkal viszik el őket a bíróság elé, akkor megtagadják a kérdésekre a válaszadást.

A marseillei királygyilkosság vádlottait ma délután formáságok elintézése céljából az igazságügyi palotába akarták vinni, de a vádlottak kijelentették, hogy új védőjükkel és annak két kartársával nem állanak szóba. Később közölték, hogy a délutáni tárgyaláson résztvesznek ugyan, de az éhségstrájkot folytatják. Saubino védő a délutáni tárgyaláson a következő bejelentést tette:

— Nem utasíthatam vissza a védelmet, mint az itteni ügyvédi kamara feje, most azonban már látom, hogy munkám ellenére nem tudom ellátni feladatomat ama adatok hiányában, amelyeket a vádlottak csak az általuk választott védő rendelkezésére hajlandók bocsátani. Kérem tehát a tárgyalás elhalasztását addig, amíg a vádlottak új védőt választanak maguknak.

A főügyész ezt a javaslatot elfogadta és az elnök a tárgyalást elhalasztotta. A tárgyalás folytatására előreláthatólag csak a jövő év februárjában kerül sor.

Ezerötszáz betörést vallott be Sibiuban egy volt aradi magánhivatalnok,

aki egy nyugalmazott aradi rendőrtiszt fiának mondja magát és állítólag nyolcévi börtönre ítélték — ártatlanul

Sibiuban letartóztattak egy huszonhat éves szélhámost, aki magát Tamási Ernőnek vallja és azt mondja, hogy egy nyugalmazott aradi rendőrtiszt fia. A vallomás szerint Tamási Ernő egy ideig az egyik aradi butorgyárban tisztviselőként működött. 1927-ben, mikor tizennyolc éves volt — mondotta a rendőrség előtt tett vallomásában — a butorgyár közelében holtan találták Bremel Sándor munkást, akit előző nap valamilyen szabálytalanság miatt kizavart a gyárból.

— A gyilkossággal engem gyanúsítottak — mondotta — és hibámba hangoztattam ártatlanságomat, nyolc évi súlyos börtönre ítélték. Börtönbe vetettek és ott elvetemedett gonosztevők, züllött, gonosz emberek között két évet és hét hónapot töltöttem. Ekkor váratlanul kiderült ártatlanságom. Jelentkezett az ügyészségen egy Barna Jenő nevű barátom, aki bevallotta, hogy ő volt Bremel gyilkosa. A lefolytatott vizsgálat igazolta állítását és engem szabadlábra helyeztek. A fogház élete meg-

Az ügyvédi felelősség ügyében hozott ítéletet az aradi törvényszék

A bíróság kimondotta, hogy az ügyvéd nem felelős anyagilag kliense ügyeiért.

Rendkívül érdekes perben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék. Berzi István pecicai mészáros beperelt egy községbeli ügyvédet egy 90 ezer leies váltó fizetésére. A mészáros öccse, Berzi József kereskedő még hónapokkal ezelőtt csődbe került és ügyvédje kijelentette, hogy abban az esetben, ha váltófedezetet kap, ki tud egyezni a hitelezőkkel és megszünteti a csődöt. Hosszas tárgyalások után a kereskedő bátyja kiállított egy 90 ezer leies váltót, amelynek értékét be is hajtották rajta, a csőd megszüntetése azonban nem sikerült, miután egyes hitelezőkkel nem sikerült az egyezség. Berzi István erre pert indított az ügyvéd ellen, azzal az indoklással, hogy az ügyvéd garantálta az egyezség létrejöttét és hogy ő a pénzt kölcsönképpen nyújtotta. Az aradi törvényszék több tárgyalást tartott az ügyben, ma pedig meghozta ítéletét, amelyben elutasította a keresetet, azzal az indoklással, hogy nem nyert beigazolást, hogy az ügyvédnek nyújtott kölcsönről van szó, másrészt pedig az ügyvéd nem felelős anyagilag klienseinek elintézéséért. A bírósági ítélet aradi körökben nagy érdeklődést keltett.

Véletlenül csempészeket fogott az aradi rendőrség

Borsot akart átcsempészni a határon egy battonyai férfi

Érdekes csempészési ügyet leplezett le véletlen folytán az aradi rendőrség. A napokban a város szélén lévő, ugynevezett pecicai vámmal, Mot Todor rendőr feltartóztatott egy szekeret, amelyen Schachelmayer Máté pecicai lakos és egy idegen férfi ültek. A szekéren egy zsákban nagymennyiségű fekete borsot találtak. A vizsgálat során kiderült, hogy a szekéren ülő másik férfi Szabó Ferenc battonyai magyar állampolgárral azonos. Szabó átszökött a határon, Pecicán több ezer lei értékű borsot vásárolt és Schachelmayer szekeren az árut Aradon keresztül, Turnu községnél át akarta csempészni a határon. Magyarországon ugyanis a borsnak kétszeres ára van. Szabót már több ízben érték tetten különböző csempészek miatt. Ugy őt, mint Schachelmayerert kihallgatásuk után őrizetbe vették.

Ezerötszáz betörést vallott be Sibiuban egy volt aradi magánhivatalnok,

aki egy nyugalmazott aradi rendőrtiszt fiának mondja magát és állítólag nyolcévi börtönre ítélték — ártatlanul

Sibiuban letartóztattak egy huszonhat éves szélhámost, aki magát Tamási Ernőnek vallja és azt mondja, hogy egy nyugalmazott aradi rendőrtiszt fia. A vallomás szerint Tamási Ernő egy ideig az egyik aradi butorgyárban tisztviselőként működött. 1927-ben, mikor tizennyolc éves volt — mondotta a rendőrség előtt tett vallomásában — a butorgyár közelében holtan találták Bremel Sándor munkást, akit előző nap valamilyen szabálytalanság miatt kizavart a gyárból.

— A gyilkossággal engem gyanúsítottak — mondotta — és hibámba hangoztattam ártatlanságomat, nyolc évi súlyos börtönre ítélték. Börtönbe vetettek és ott elvetemedett gonosztevők, züllött, gonosz emberek között két évet és hét hónapot töltöttem. Ekkor váratlanul kiderült ártatlanságom. Jelentkezett az ügyészségen egy Barna Jenő nevű barátom, aki bevallotta, hogy ő volt Bremel gyilkosa. A lefolytatott vizsgálat igazolta állítását és engem szabadlábra helyeztek. A fogház élete meg-

Városi Színház

Ma és minden este a sláger

AKI MÉR AZ NYER!

Vasárnap 3 órakor:

ÉN ÉS A KISŐCSÉM.

Vasárnap 6 órakor:

JÓ UZLET.

Jegyek megvásárolhatók!!!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Akadályok tornyosulnak az olaszországi szankciók végrehajtása elé

Az árukivitel és a tranzitálást nagyon nehéz ellenőrizni — A külügyminisztérium ellenőrző bizottságának érdekes ülése

Országszerte nagy érdeklődéssel fogadták azt a királyi rendeletet, amely e hó 18-án jelent meg a „Monitorul Oficial”-ban és az Olaszország ellen életbeléptetett szankciók végrehajtását tartalmazza a Népszövetség tizennyolcas bizottsága intencióinak megfelelően. Mint Bucurestiből jelentik, most már sor kerül a szankciós intézkedések végrehajtására és ellenőrzésére.

Ezt a nagy felelősséggel járó feladatot a külügyminisztérium speciális bizottsága végzi és gondoskodik arról, hogy a királyi rendeletet az utasításoknak megfelelően pontosan végrehajtsák.

A speciális bizottság tegnapi ülésén Cristu meghatalmazott miniszter elnökölt és résztvettek azon a kereskedelmi és a pénzügyminisztérium, valamint a Banca Nationala képviselői is. Az ülés behatóan foglalkoztak azzal: hogyan lehetne akadály nélkül ellenőrizni az áruexportot és az azó forgalmat?

Megállapították ugyanis, hogy a megtorlást elrendelő dekrét nem elég világos és nem elég határozott, amely miatt sok technikai nehézséggel jár az árukivitel és a tranzit ellenőrzése.

— Ha valamelyik exportőr rosszhiszeműségből a valóságnak meg nem felelő nyilatkozatot ír alá például a Magyarországra vagy Ausztriába exportálandó áruk szállításával kapcsolatban és ennek következtében a túltínik Magyarországra vagy Ausztriába menő árut onnan Olaszországba tranzitálják, akkor mi képtelenek vagyunk ezt pontosan megállapítani vagy ellenőrizni — fejtette az ügy referense.

— Ugyanígy nehéz ellenőrizni azt is — folytatta az ügy előadója — ha például a CFR vonalain vagy a kikötőkön is szállítanak a retorziókban részt nem vevő államokba és onnan tovább szállítják az árukat. De még azt se lehet

precízen ellenőrizni, ha például albániai árut tranzitálunk más államba, hogy az végeredményképpen nem kerül-e Olaszországba?

A felhozott adatok alapján az ellenőrző bizottságban hosszú vita keletkezett, anélkül, hogy kivétező megoldásokat találtak volna és a jelenlévők több órai tanácskozás után végleges határozatot nélkül hagyták el az ülést.

Az elhangzott indítványokat és felszólalásokat tartalmazó jegyzőkönyvet Titulescu külügyminiszter elé terjesztik, aki a minisztérium osztályvezetőivel vitatja meg a kérdéseket és a külügyminisztérium dönt az ellenőrzés végrehajtásáról. A határozatokat a minisztérium megküldi a vámhivatalokhoz, amelyek az utasítások alapján kezelik az országba bejövő és az innen kimenő, illetve átmenő árukat, olyan szempontból, hogy azok nem itáliai származásúak-e vagy pedig a rendeltetési állomásuk nem Olaszországban van-e?

Ez alkalommal beszámolunk arról is, hogy a külkereskedelmet irányító bizottság tegnapi ülést tartott a kereskedelmi minisztériumban és résztvett azon Costinescu miniszter is, Cristu meghatalmazott miniszter referált arról, hogy

november 18-a előtt a constantai kikötőben két olasz hajóba exportárakat raktak be és a királyi rendelet értelmében azok még kivihetők Itáliába.

Ugyancsak a constantai kikötőben három olasz hajó érkezését várják, amely a november 18-a előtt megkötött exportszerződés alapján árukkal megrakva térne vissza Olaszországba. A külkereskedelmi bizottság határozatilag mondta ki, hogy a fenti hajókat csak úgy engedni a kikötőből elindulni, ha az áruk árát azonnal erős devizákban kifizetik a megrendelők.

Békésen intézik el a Jegybank és az exportőrök között az Itáliába szállított áruk miatt keletkezett konfliktust

A zárolt egymilliárd leiből csak 300 millió lei marad felhasználásként — A Jegybank viszonyvadjai az exportőrök ellen

Érdekes fordulat történt az Olaszországban lévő kb. egy milliárd lei követelésünk zárolása miatt támadt konfliktusban és mint Bucurestiből jelentik, az illetékes fórumok rövid időn belül békésen intézik el a kinos viszályt. Mint ismeretes, a román—olasz clearing egyenlege egy milliárd lei mutat a javunkra, amelyet az olasz nemzeti bank zárolt és emiatt a Banca Nationala nem bírta azt felhasználni.

A Banca Nationala igazgatósága tegnapi ülésén foglalkozott ezzel a fontos kérdéssel és megállapította, hogy a legutóbbi fizetési egyezmény alapján évenként 400 millió lei kell fizetni a régi kereskedelmi tartozások törlesztésére, 300 millió lei az államnak Olaszországgal javára fennálló tartozásaira, tehát voltaképpen csak 300 millió lei a felhasználhatatlanul maradt összeg, amelyet hamarosan likvidálni kell.

Az igazgatóság legközelebb nyilvánosságra hozza, hogy kívánja felhasználni ezt a 300 millió lei.

A Jegybank igazgatósága foglalkozott még az Olaszországba exportált áruk ellenértéke kifizetésének felfüggesztésével is és megállapította, hogy mindössze 200 millió lei maradt kifizetetlenül, de az érdekelt exportőrök ezt is hamarosan megfogják kapni.

Érdekes választ adott a Jegybank az exportőr szindikátusok vezetésének arra a vádjára, hogy

a Banca Nationalának figyelmeztetni kellett volna az exportőröket, hogy mérsékeljék az árukivitel, mert a Jegybank nem rendelkezik elég lírával és ez esetben az exportőrök már régebben beszüntették volna a szállítást, tehát Olaszország nem zárolhattott volna egy milliárd lei, ami valóban horribilis összeg, — mondja a Banca Nationala.

Ezzel szemben a Banca Nationala megállapítja, hogy a fizetés beszüntetése törvényes, mert az exportőrök sohasem érdeklődtek az iránt, vajjon elég lira-deviza áll-e rendelkezésére, hanem ki akarták használni a szállítási lehetőségeket és Olaszország túlnagy megrendelését alapján horribilis mennyiségeket exportáltak, de ez az export most már megszűnt.

— Igaz ugyan — hangoztatták a Jegybank igazgatósági ülésén — hogy nem szabad volna, hogy bármely országban is ilyen hatalmas összeg zárolására kerüljön a sor, de ebben elsősorban az exportőrök a hibásak. Ez év július 15-ig a román—olasz clearingben mindig mi tartoztunk Itáliának, de július 15. után rövid idő alatt két milliárd lei értékű árukat exportáltunk, ez pedig feltűnhetett volna az exportőröknek és ha ellenőrzik akkor a helyzetet, úgy kiderült volna, hogy Itália képtelen lesz gyorsan kifizetni ezt a horribilis árutartozást. Ennek dacára a Banca Nationala most már rövid időn belül megkezdi az Olaszországba exportált áruk kiegyenlítését és ezzel a konfliktus befejeződik.

A kereskedő-kongresszus előtt

Az Ardeal—Banati Kereskedelmi Testületek Szövetségének jelentése szerint az ország legelőnyösebb kereskedő-egyesületei is sorra bejelentették érkezésüket és részvételüket a szombaton este 9 órakor és vasárnap délelőtt 11 órakor az aradi Kereskedelmi Testület nagytermében megtartandó országos gyűlésekre. Az aradi Kereskedelmi Testület választmánya kedden este tartott ülésében részletesen megállapította a rendezés programját. A lapunk tegnapi számában közölt program az időközben még beérkezett előterjesztésekkel kiegészítve kerül letárgyalásra. A napirendi pontok mindegyike életbevágó kérdés. És így érthető, ha nem csak Arad kereskedői, akiknek módjuk van mindannyiuknak közvetlenül és személyesen részt venni a tárgyalásokon, hanem az ország legelőnyösebbi pontjain is a kereskedők felfokozott izgalommal várják a gyűlés eredményeit.

= FELEMELIK A DOHÁNYÁRUK ÁRAIT. Bucurestiből jelentik: A hadfelszerelési tervekkel kapcsolatban a „Tempo” arról ír, hogy nemcsak az egyes adónemek felemelését vették tervbe, hanem a dohányárak árát is emelik. A dohánymonopól árának emelésével hétszázmillió leinyi jövedelemtöbbletet igyekeznek elérni.

= A ROMÁN—GÖRÖG EXPORT ÜZLETEK IS MEGAKADNAK, MERT A BANCA NATIONALA BESZÜNTETTE A KIVITT ÁRUK KIFIZETÉSÉT. A román—olasz és a román—egyiptomi gazdasági konfliktusok még el sem intéződtek teljesen és a Banca Nationala legújabb határozata következtében, mint Bucurestiből jelentik, most a Görögországba irányuló áruexportot fenyegeti veszély. Ugyanis a Jegybank vezetősége beszüntette a Görögország számára exportált áruk árának kifizetését, mert nem rendelkezik elég görög devizával. Az érdekelték intervenálnak az ügy gyors és sima elintézéséért.

= A CFR új valutaátszámítási árfolyama. Az államvasut igazgatósága hivatalosan közli, hogy ezután a külföldi valutákat az alábbi árfolyamon számítja át, amelyhez 44 százalékos felárat is számít: francia frank 6.70, svájci frank 33.20, belga frank 3.40, arany dollár 167.60, német márka 41.10, holland forint 69, csehkorona 4.20, lira 8.90, dán korona 22.50, török font 81.05, angol fontsterling 500, bolgár leva 1.25, dinár 3.05, zloty 19.45, görög drachma 1, pengő 29.65 schilling 24.75 lei. Ez a kurzus a nemzetközi áruszállítások viteldiának átszámításánál érvényes.

= Egy év alatt csökkent a kávéfogyasztás az egész világon. A bucaresti-i külkereskedelmi hivatal a különböző országok statisztikai kimutatásai alapján közli, hogy az idén az egész világon 17.8 millió zsák kávé a múlt évben pedig 18.7 zsák kávé fogyasztottak. Így tehát a fogyasztás majdnem 1 millió zsákkal csökkent.

= Az aradi Munkakamara közli a következőket: A munkaügyi minisztérium november 11-én kelt 78.490 számú rendeletének értelmében az iparosok részére kiállított képesítési könyvecskéket kivétel nélkül az állam nyelven kell kiállítani. Más nyelven írott könyvecskék megsemmisítetteknek tekintendők.

= Kinos zavar a bucaresti-i tőzsde választmányában a csaló ügynök üzelmel miatt. Badaru bucaresti tőzsdeügynök fizetésképtelensége foglalkoztatta tegnap a tőzsde választmányát, amelyen Savescu elnökölt és beszámolt arról, hogy ebben a feltűnő ügyben a tőzsde választmánya eleget tett törvényes kötelezettségének. Mi a törvényre hivatkozva többször is figyelmeztettük a tőzsde közönséget, hogy csak készpénzületek köthetők, mert másképpen sokan károsodhatnak. Ennek dacára a közönség Badaru ügynöknek hiteltelizedt, aki visszaélt megbízói jóhiszeműségével és súlyos bűncselekményeket követett el, amelyek miatt most a büntető törvényszék elé került. Amióta a tőzsde működik, már több ügynök vált fizetésképtelenné — mondta az elnök — de mind egyiknél meg lehetett állapítani a jóhiszeműséget, azonban Badaru csalárd üzelmeket folytatott s a reá bízott értékpapírokat eltulajdonította. Ilyen eset előttr sohasem fordult elő. Ennek ellenére a tőzsde forgalma nemcsak hogy nem gyöngült, hanem most is emelkedőben van. A tőzsde választmánya felderítette a visszaélések részleteit és más feladata nincs. Igaz, hogy az összes tőzsdeügynökök egyetemlegesen felelősek a tőzsdén kötött ügyleteikért, de mivel Badaru kriminális cselekedeteket követett el, kérdés, hogy a tőzsdetörvénynek az egyetemleges felelősségre vonatkozó szakasza most alkalmazható-e a többi ügynökkel szemben? Ezt a problémát mostanig nem sikerült megoldani és ezért tovább folynak a tárgyalások.

Modern frackok, szmokingok, télikabátok és ruhák ^{olesó} **BARANYI** szabónál (Str. Brătianu 17. készüinek. 639.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap bonyolítják le a szezon utolsó aradi nemzeti bajnoki meccsét

— Biródelegálások a vasárnapi mérkőzésekre —

Vasárnap kerül lebonyolításra Aradon a szezon utolsó aradi nemzeti bajnoki meccse, amelyen az AMEFA nagy ambícióval készül a vasárnapi mérkőzésre, amelyen a Venus elleni gyengébb játékért akarja kárpótolni közönségét. Az aradi csapat összeállítására a pénteki tréning után kerül sor és legfeljebb a csatársor egy, esetleg két posztján várható változás, az „U” is erősen ambicionálja a mérkőzést és korrigálni kívánja vasárnapi balsikerét, amikor a Crisana Clujon győzte le az egyetemistákat. Az „U” legkomplettebb összeállításban áll ki az AMEFA ellen és mindvégig érdekes, élvezetes mérkőzés várható.

A nemzeti bajnoki mérkőzésen kívül egy-egy első- és másodosztályú körületi bajnoki meccset bonyolítanak le és pedig az Unirea és a Transilvania, valamint a Vulturul és a Concordia csapatnak össze a bajnoki pontokért. Né-

hány szövetségi díj, valamint egy ifjúsági bajnoki meccs egészíti ki a műsort, amelynek biróküldését alább adjuk:

Gloria-pálya: 8.30 óra: Transilvania ifj.—Hakoah ifj., bíró Mágori. 10.20 óra: Unirea—Transilvania, bíró Muntean, határbíró Vecsernyés és Ardelean Ioan. 12.45 óra: AMEFA II. Hakoah II., bíró Burdan, határbírók Milanovici és Gombos. 14.30 óra: AMEFA—Universitatea, bíró Ritter, határbírók Darázs és Marita.

CAA-pálya: 10.00 óra: CAA II.—Olimpia-PTT II., bíró Chiral, határbírók Lutai és Coferu főhadnagy.

Tricolor-pálya: 14.30 óra: Tricolor II.—Javventus II., bíró Fock.

Concordia-pálya: 13.30 óra: Concordia—Vulturul, bíró Huszti.

Az AMEFA megóvta Venus ellen elveszített mérkőzését

Az AMEFA—Venus mérkőzésen az aradi csapat ugyan gyengén játszott, de még így is csak sorozatos bírói tévedések következtében szenvedte el a vereséget. A mérkőzést vezető Seliceanu Gligor clujj bíró ugyanis nemcsak, hogy két jogos 11-est nem ltét meg az AMEFA javára, hanem egy gólját annullálta, sőt a Venus góljánál Voronetz nyilvánvaló lesállítását sem fűtyülte le. Az AMEFA a meccset bírój tévedések címén megóvta és óvását már el is küldötte a központi szövetséghez, amely legközelebbi ülésén foglalkozik az AMEFA óvásával.

Vasárnap folytatják le a vizsgálatot a Chinezul—Gloria-ügyben

Mint ismeretes, a Gloria megóvta a Chinezul ellen elveszített mérkőzését és tegnap Aradon olyan hírek terjedtek el, hogy a központ már tárgyalta is az ügyet és a mérkőzés újrajátszását rendelte volna el. A hírek még koraiaknak bizonyultak, ugyanis ténylegesen tárgyalták az ügyet, de csupán vizsgálat lefolytatását határozták el. A Gloria képviselőiben Bujor Truia dr. járt a fővárosban, aki hazaérkezett és közölte, hogy a központ Steles dr.-t bízta meg az ügy kivizsgálásával, aki vasárnap délelőtt Aradon, délután pedig Timisoarán folytatja le az ügy vizsgálatát. Ugyanis egyszerűságot a timisoarai Juventus—Ripensia mérkőzés központi delegáltja is.

A vizsgálat és kihallgatások után, minden valószínűség szerint jövő hét elején kerül határozathozatalra sor.

O Biróküldések a nemzeti bajnokság szombat és vasárnapi mérkőzéseire. Bucur restiből jelentik: A központi biróküldő bizottság a következő delegálásokat eszközölte a nemzeti bajnokság vasárnapi mérkőzéseire: Szombat: Bucuresti: Unirea-Tricolor—CFR, bíró: Ceureanu. Vasárnap: Bucuresti: Venus—Crisana, bíró: Vuia főhadnagy, AMEFA—Universitatea Aradon, bíró: Ritter. CAO—Chinezul Oradea, bíró: Theil. Ripensia—Juventus Timisoara, bíró: Bucur Barcu.

Toldi Géza a magyar válogatott tizennegyedik játékosa

Budapestről jelentik: A milánói olasz—magyar mérkőzésre készülődő magyar válogatott csapat szerdán a Nemzeti ellen tartott könnyű edzőmérkőzést, amelyen a válogatottak jó formáról tettek tanúságot és Sárosi, Cseh, valamint Vincze góljaival 5:0 arányban nyerték a tréning-meccset.

A keddi labdarúgószövetségi ülésen Toldi jelölték ki a Milano—Zürich—Páris-túra tizennegyedik játékosául, azonkívül Takács Béla személyében kondíció-trénert is visznek magukkal. A válogatott csapat pénteken reggel fél 8 órakor utazik el Budapestről és szombaton délután fél 5 órakor érkeznek meg Milánóba a vasárnapi Európakupá-zárómérkőzés színhelyére.

O Shaffer, a műkorcsolyázás többszörös világbajnoka, új divatot kreált a műkorcsolyázásban. Szakitva az eddig szokásos és általánosan használt fekete öltözettel, legutóbbi párisi bemutatóján fehér tennisz-ingben és flanel-nadrágban futott.

O Uidélwales tenniszbajnokságában Quist 4:6, 6:4, 6:4, 11:9 arányban győzött Crawford ellen.

A HAMBURG-AMERIKA LINIE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Eszak-Amerika, Kanada, Középamerika
(Columbia, Venezuela)
CUBA, MEXICO, DELAMERIKA, AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb áron.

Olosó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a **Hamburg-Amerika Linie S. A. R.** től, Timisoara, Str. Meroy 1. és

Künstler A.
Vízum- és utazási irodától, 481
Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.
Telefon 86.

Rossz az üzlet?
újjaéled!
hogyha jár a:

REKLAMÉLET

A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszaklap.
Előfizetési ára: egy évre 400 lei, félévre 220 lei.
Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9.

Amikor az intéző elszopogatja a prémiumot...

Budapestről jelentik: Az egyik budapesti sporttelepen törpe-mérkőzést bonyolítottak le, amelyen a piros-feketéek játszottak a lila-fehérek ellen. A lila-fehér csapat 2:0 arányban vezetett, de a meccs vége felé a piros-feketéek fölénybe kerültek és sikerült 3 gólt löntök, úgy hogy 3:2 arányban meg is nyerték a mérkőzést.

A játék után a piros-fekete csapat intézője egy kis gyűrött papírban öt szem cukrot nyújt át az egyik rajkónak:

— Oszd szét testvériesen! — mondja és mint aki jól végezte dolgát, sorsukra hagyja őket.

Az apróságok nagyot néznek. Hiszen ha el akarják osztani, még egy fél szem sem jut egynek. Az öt szem cukornak pontos elosztása tizenegy felé még egy kisebb tudásu matematikust is gondolkodóba ejt.

Nem így a gyerekeket:
— Majd te hagysz nekem, Pisti — szól az egyik.

Pali a Jósának hagyott, a Béla az Imrének és így tovább...

Igy már el is intéződött volna az ügy. Am a különös osztzkodás az elnöknek is a fülébe jutott. Öt úgy látszik nem elégítette ki. Kérdőre vonta tehát az intézőt:

— Én tizenegy szem cukrot küldtem — mondotta szigoruan. — Hová lett a többi?

— Igen, elnök ur — védekezik az intéző —, csak hogy a csapat az utolsó negyedórát vesztesre állt. Vesztes csapatnak pedig nem jár „hüsitő”... Azt hittem, úgy is kikapnak és néhány cukrot elszopogattam.

Az intézőnek saját pénzén kellett megvenni az elszopogatott cukrokat. Viszont a gyerekek újra kezdhették az osztzkodást, most már — hat szemmel.

Olaszország sportbojkottja tizenhárom állam ellen

Berlinből jelentik: A német fővárosban elterjedt hírek szerint Olaszország a közeljövőben sportbojkottot rendel el és pedig 13 állam ellen, természetesen azok közül, amelyek a szankciót alkalmazták. A bojkottált országok a következők volnának: Anglia, Franciaország, Oroszország, Belgium, Hollandia, Svédország, Dánia, Délafrika, Kanada, Újzéländ, Ausztrália, India és Libéria.

KÖNYVEK

Earl der Biggers: „Különös biztosítás”. Az amerikai detektívregényírás nemrég elhunyt nagymesterének, aki Charlie Chan, a kínai detektív öröklék emlékezetes alakjával ajándékozta meg a világot, talán legszellemesebb, legfordulatosabb regénye ez a csupa-izgalom történet. A „Különös biztosítás” méltó helyet foglal el a Nova kalandos regényeinek sorában, mert minden tekintetben elért a frissen pezsgő és valóban érdekes írásoknak azt a nivóját, amelyen az eddig kiadott kalandos könyvek állnak.

J. A. Adams: „Amerika Éposza”. „Amerika Éposza” az egész világ történetírásának szenzációja volt megjelenésekor, rövid idő alatt 11 országban, 3 földrészben a legnagyobb könyvsikerek közé emelkedett Adams főművében nemcsak az Egyesült-Államok világbírodalmá fejlődésének izgalmas, emberi és igazi époszát kelti életre, hanem utat jelöl a modern történetírásnak. Amerika Éposza az Atheneum 480 pengős történelmi sorozatának új kötete. Közel 400 lap pompás kiállításban, egészvászonkötésben 158 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER IANOS
felel.

Ha óvszer — akkor legyen „OLLA” a világmárka.

